

П Р А В И Л Н И К

ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА
ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИНСТИТУТ ПО ФИЗИКОХИМИЯ
„АКАД. Р. КАИШЕВ“ КЪМ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този Правилник урежда условията, реда и изискванията по прилагането на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) в Института по физикохимия (ИФХ) към Българската академия на науките (БАН) и процедурите по приемане и обучение на докторанти, по придобиване на научни степени, по признаване на придобити в чужбина научни степени и по заемане на академични длъжности. Правилникът е в съответствие с приетия от МС Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН.

ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

Чл. 3. (1) Процедурата за приемане на редовни и задочни докторанти се определя от Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО. Тази процедура е ежегодна и започва със заявка от ЦО, утвърдена от Председателя на БАН, за определяне на съответен брой места за докторантури (държавна поръчка), до Министерския съвет (МС) в рамките на областите на висше образование, професионални направления и докторски програми, за които БАН е получила акредитация за обучение в образователната и научна степен „доктор“ от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). След определяне на броя за БАН от МС, АС на ЦО разпределя определения брой по докторски програми и самостоятелни научни звена (СНЗ) съобразно заявките от тях. Разпределението се разглежда от АС на ЦО при БАН и се утвърждава от Председателя на БАН.

(2) Председателят на БАН издава заповед за обявяване на конкурс за прием на редовни и задочни докторанти, български граждани, в звената на БАН. Въз основа на тази заповед конкурсът се обявява в Държавен вестник (ДВ) и на интернет-страницата на БАН. Конкурсът започва да тече от датата на обявяването му в ДВ.

(3) БАН може да извършва прием на докторанти по чл. 21, ал. 7 – 9 на Закона за висшето образование (ЗВО) в изпълнение на научноизследователски проекти с финансиране за не повече от три години. Приемът се извършва при условията и по реда на ЗВО и настоящия правилник и в съответствие с условията на научноизследователския проект. Между ИФХ, ръководителя на проекта и докторанта се сключва договор, в който се уреждат правата и задълженията на страните, възнаграждението на докторанта, прекратяване на обучението и други специфични условия и изисквания. Финансирането на обучението в т.ч. и за стипендии и възнаграждения се осигурява от научноизследователския проект, в рамките на който се обучава докторантът. В случай на прекратяване на проекта се прекратява и обучението на докторанта, като последиците от него се уреждат в договора. Обучението може и да не се прекратява, ако средствата за финансирането му се осигурят от други източници, в т.ч. и бюджета на ИФХ.

(4) Приемът на докторанти по ал. 3 се извършва чрез конкурс след решение на Научния съвет на ИФХ и по предложение на ръководителя на проекта, в което се посочват: точното наименование на проекта, ръководител на докторантурата, източник на финансиране, продължителност на проекта. Конкурсът по ал. 3 се обявява на интернет страницата на ИФХ в съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ.

(5) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса по ал. 2 е два месеца от момента на обявяването му в ДВ, а за участие в конкурс за прием на докторанти в изпълнение на научноизследователски проект – не повече от един месец от публикуването на обявата.

(6) Приемането и обучението на докторанти, чуждестранни граждани, става при спазване на изискванията на българското законодателство и този Правилник.

(7) Кандидатите за участие в конкурса за докторанти подават в отдел „Човешки ресурси“ на ИФХ следните документи:

1. Заявление;
2. Автобиография по европейски образец;
3. Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“;
4. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

5. Медицинско свидетелство за лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава-членка на Европейския съюз, на друга държава-страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, издадено в срок не повече от един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства.

(8) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, включваща научния секретар на ИФХ, ръководителя на първичното научно звено (секция на ИФХ), заявило докторантурата и преподавател в докторска програма, назначена със заповед на директора на ИФХ до една седмица след изтичане срока за подаване на документи. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни след изтичане на срока за подаване на документи. Уведомлението играе роля на документ за допускане на кандидата до участие в конкурса. В него се посочват датата, часа и мястото на провеждане на конкурсния изпит и се предоставя конспект по темата на конкурса, приет от НС и утвърден от директора на ИФХ.

(9) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до директора на ИФХ. Директорът на ИФХ възлага на нова комисия от 3 души - хабилитирани лица, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията директорът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

(10) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър“ най-малко „много добър“ (4.50).

(11) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността на докторската програма по конспект, приет от НС на ИФХ и изпит по един избран от тях чужд език. Изпитът по специалността (писмен и устен) се провежда от комисия, която се предлага от НС и се назначава от директора на ИФХ. Изпитът по чужд език провежда комисия, която се определя от ЦО.

(12) Конкурсът се провежда не по-рано от един месец след изтичане на срока за подаване на документи и до четири месеца от датата на обявяването му.

(13) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит не по-нисък от „много добър“ (4.50).

(14) Успешно издържали конкурса са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от „много добър“ (4.50) и оценка „добър“ (4.00) на изпита по чужд език.

Чл. 4. (1) Формата на обучение на докторанти за образователната и научна степен „доктор“ в ИФХ е редовна, задочна и на самостоятелна форма на обучение, както и в изпълнение на научноизследователски проект по чл. 21, ал. 7 от ЗВО.

(2) Зачисляването на докторантите се извършва с решение на Научния съвет.

(3) Лице, разработило съществена част от дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, може да се зачисли като докторант на самостоятелна подготовка по тематика на ИФХ, акредитирано в тази област. Лицето подава молба до директора на ИФХ и прилага в писмен вид резултатите от разработката си и библиография. Директорът насрочва със заповед заседание на Колоквиум „Акад. Ростислав Каишев“ на ИФХ, на което кандидатът за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка докладва резултатите си. При липса на поне 5 хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата, Колоквиумът се разширява със заповед на директора с външни хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата, предложени от първичното научно звено. Заседанието на Колоквиума е редовно, ако в него участват 2/3 от списъчния му състав. Право на глас имат само учените, притежаващи научна степен. Решенията се вземат с явно гласуване и мнозинство повече от половината от присъстващите с право на глас. При положителна оценка, Колоквиумът предлага на НС на ИФХ зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка.

(4) НС утвърждава работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторант и избира научен ръководител, който трябва да е хабилитирано лице, което отговаря на изискванията на чл. 2б, ал. 1 и 5 от Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „професор“ или „доцент“ в съответното професионално направление (Област 4. Природни науки, математика и

информатика, Професионално направление 4.2. Химически науки). При необходимост може да се определи и втори научен ръководител или научен консултант. На основата на това предложение директорът издава съответна заповед и сключва договор за обучение с докторанта.

(5) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален план при условия и ред, определени от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН, а на докторантите по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование – и в съответствие с условията на проекта.

(6) Продължителността на обучението е както следва:

1. за редовна форма на обучение - до 3 години;
2. за задочна форма на обучение - до 4 години;
3. обучението на докторантите на самостоятелна подготовка и на тези в изпълнение на научноизследователски проект по чл. 21, ал. 7 от ЗВО е с продължителност до 5 години.

(7) Преди изтичане на срока за подготовка докторантът представя доклад за постигнатите от него резултати пред Колоквиума на ИФХ. Колоквиумът прави едно от следните предложения за решение от НС:

а) докторантът да бъде отчислен с право на защита, ако е изпълнил образователната си програма, включена в индивидуалния учебен план, в съответствие с изискванията на ЦО на БАН и е провел съществена част от включените в индивидуалния план научни изследвания. Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на Научния съвет. В случай че дисертацията е представена в завършен вид в рамките на срока на докторантурата, успешното разкриване на процедура за насочване към защита се приема за отчисляване с право на защита;

б) срокът на подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до 1 година без право на стипендия;

в) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е изпълнил изискванията на ЦО при БАН по отношение на образователната програма, заложената в индивидуалния му учебен план и/или докладваните научни резултати са неудовлетворителни.

(8) Докторант, който не представи в срока по ал. 7 доклад за постигнатите от него резултати пред Колоквиума на ИФХ, се отчислява без право на защита със заповед на директора.

(9) Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, по майчинство - до две години. Прекъсването на докторантурата се извършва след подаване на мотивирана молба от докторанта до директора на ИФХ с приложен документ за причината (причините). Молбата се разглежда от Научния съвет на ИФХ. След положително решение на НС се издава заповед на директора за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторанти запазват своите права, но не получават стипендия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

.....
§ 5. Този Правилник е приет на заседание на НС на ИФХ, проведено на 18.05.2011 г., допълнен на заседания на НС, проведени на 18.06.2014 г. и 12.11.2014 г., изменен и допълнен на заседания на НС, проведени на 28.11.2018 г., на 15.05.2019 г. (Протокол № 10- РД-18-03), на 11.09.2019 г. (Протокол №13-РД-18-03), на 21.10.2020 г. (Протокол № 29-РД- 18-03) и на 03.11.2021 г. (Протокол № 44-РД-18-03), на 08.12.2022 г. (Протокол № 63-РД-18-03), на 21.06.2023 год. (Протокол № 71-РД-18-03) и на 06.11.2024 г. (Протокол № 90-РД-18-03).